

Mô hình Hội đồng Tư vấn kỹ năng nghề- Ngành Logistics (LIRC)

Xây dựng mô hình thí điểm doanh nghiệp dẫn dắt giáo dục và đào tạo nghề

Dự án thí điểm mô hình Hội đồng Tư vấn kỹ năng nghề - Ngành Logistics là một chuỗi các hoạt động tiếp nối liên tục dựa trên sứ mệnh cốt lõi là xây dựng phương pháp tiếp cận phát triển kỹ năng nghề cho ngành logistics Việt Nam, một ngành hiện đang có rất ít chương trình đào tạo chính thức và phải đối mặt với sự thiếu hụt 250,000 nhân lực có kỹ năng nghề vào năm 2030¹.

Mô hình này là một sự học tập có chọn lựa phương pháp tiếp cận hiện tại của Úc về phát triển kỹ năng nghề với sự dẫn dắt của doanh nghiệp, trong đó những yếu tố phù hợp với bối cảnh giáo dục nghề nghiệp của Việt Nam được đưa vào thí điểm trong Hội đồng Tư vấn kỹ năng nghề - Ngành Logistics.

Phương pháp tiếp cận của Úc hoạt động hiệu quả tại Úc trong một hệ thống nơi các ngành công nghiệp có văn hóa đào tạo chính thức, hệ thống chính sách và một khung chất lượng chặt chẽ. Các yếu tố này hiện ở Việt Nam vẫn còn đang còn mới mẻ, vì vậy phương pháp tiếp cận của LIRC tập trung vào việc tạo ra một cơ chế gắn kết doanh nghiệp, xây dựng lãnh đạo ngành giỏi, sự hợp tác dựa vào kết quả, và nâng cao năng lực.

Hội đồng Tư vấn kỹ năng nghề - Ngành Logistics (LIRC) đóng vai trò trung tâm trong mô hình thí điểm. Hội đồng quy tụ các đại diện tiêu biểu của ngành logistics Việt Nam và đóng vai trò như một cơ chế chính gắn kết thực trong đó ngành logistics có thể tổng hợp và phân loại các nhu cầu nghề nghiệp lại thành các Tiêu chuẩn nghề. Mô hình thí điểm hiện đã hoạt động được 24 tháng với sự dẫn dắt của các doanh nghiệp ngành logistics. Sự thành công và cam kết của các doanh nghiệp logistics được thể hiện bởi sự tham gia của nhiều công ty, tập đoàn đa quốc gia như Toll Group, Linfox, các công ty Việt Nam như Gemadept, Tân Cảng Sài Gòn và Transimex, và Hiệp hội các Doanh nghiệp dịch vụ Logistics Việt Nam. Phòng Thương mại và Công nghiệp tại Thành phố Hồ Chí Minh đóng vai trò Ban thư ký, cung cấp hỗ trợ kỹ thuật và điều phối hoạt động của LIRC.

Việc xây dựng chương trình đào tạo có chất lượng cao đáp ứng các tiêu chuẩn nghề chỉ có thể được thực hiện thông qua việc xây dựng năng lực đào tạo và đánh giá về các tiêu chuẩn nghề cho các cơ sở giáo dục nghề nghiệp. Chính vì thế, trong mô hình, các doanh nghiệp logistics đã phối hợp rất chặt chẽ với các trường để giúp xây dựng các kỹ năng này và phát triển các kỹ năng chuyên môn sâu cũng là một trong những hoạt động chính của các trường thành viên tham gia Hội đồng.

Kết quả của mô hình thí điểm sẽ mang lại **các lợi ích chiến lược cho cả hai nền kinh tế:**

- Đối với nền kinh tế Việt Nam, một nguồn nhân lực năng động, có chuyên môn cao hơn sẽ giúp hiện thực hóa mục tiêu của Chính phủ là **giảm chi phí logistics** xuống còn khoảng 20% GDP (ở các nước phát triển, chi phí này từ 9-14% GDP).
- Xây dựng đội ngũ nhân lực có chất lượng cao cho ngành logistics của Việt Nam cũng sẽ giúp mang lại **các hiệu quả kinh tế mạnh mẽ** và nhiều hiệu quả khác cho các công ty của Úc, nơi Việt Nam là một nước nằm trong chuỗi cung ứng khép kín của họ. Trong giai đoạn 2016-2017, Việt Nam là đối tác thương mại đứng thứ 15 của Úc
- Về mặt môi trường, có được các kỹ năng chuyên sâu hơn sẽ tạo ra nhiều hiệu quả trên mọi tuyến, từ tuyến biển cho tới tuyến đường hàng không, và làm **giảm ô nhiễm carbon** do ít khí thải môi trường, giảm xói mòn các nguồn tài nguyên thiên nhiên và ít bị tắc nghẽn hơn.
- Phương pháp tiếp cận của mô hình thí điểm góp phần giải quyết trực tiếp cho hai mục tiêu chính của Kế hoạch Hành động của Chính phủ Việt Nam² ngành Logistics:
 - *Xây dựng Khung Tiêu chuẩn và chất lượng nghề quốc gia phù hợp với các khung tiêu chuẩn tham chiếu về chất lượng nghề của ASEAN và thế giới.*
 - *Tăng cường đội ngũ giảng viên trong ngành logistics về cả số lượng và chất lượng²*

¹ Báo cáo của Hiệp hội Các Doanh nghiệp dịch vụ Logistics Việt Nam

² Kế hoạch Hành động Nâng cao Tính cạnh tranh và Phát triển Các dịch vụ Logistics đến năm 2025 (Quyết định số 200/QĐ-TTg ngày 14.02.2017)

Trong giai đoạn 2017-2018, các Tiêu chuẩn nghề của Ngành Logistics được xây dựng bao gồm:

- Vận hành kho
- Giám sát kho
- Nhân viên Hành chính Logistics
- Nhân viên giao nhận quốc tế (Freight Forwarder)
- Nhân viên vận hành xe nâng/Xếp dỡ hàng tổng hợp

Các nghề khác được Hội đồng ưu tiên phát triển cho giai đoạn 2018-2020, bao gồm 4 tiêu chuẩn nghề cho tài xế xe tải; nhân viên khai thác cảng; quản lý khai thác cảng và nhân viên làm thủ tục thông quan.

Các yếu tố chính của mô hình thí điểm này là xây dựng một mô hình gắn kết doanh nghiệp, trong đó:

1. Xây dựng năng lực và hợp tác. Không chỉ đơn thuần là tạo ra một sản phẩm.

Các kinh nghiệm của Úc cho thấy việc đào tạo không thể chỉ dựa vào chính sách và áp đặt từ trên xuống. Chỉ khi trao quyền cho các doanh nghiệp giúp họ xác định chính xác các kỹ năng và kiến thức ngành cần thiết cho lực lượng lao động trong doanh nghiệp cũng như tăng cường năng lực tương ứng cho hệ thống giáo dục nhằm đáp ứng các nhu cầu của doanh nghiệp thì các nhu cầu liên tục mới được tạo ra, từ đó xây dựng một hệ thống giáo dục có chất lượng cao.

2. Tuân thủ nghiêm ngặt các tiêu chuẩn cao về mức độ thành thạo nghề.

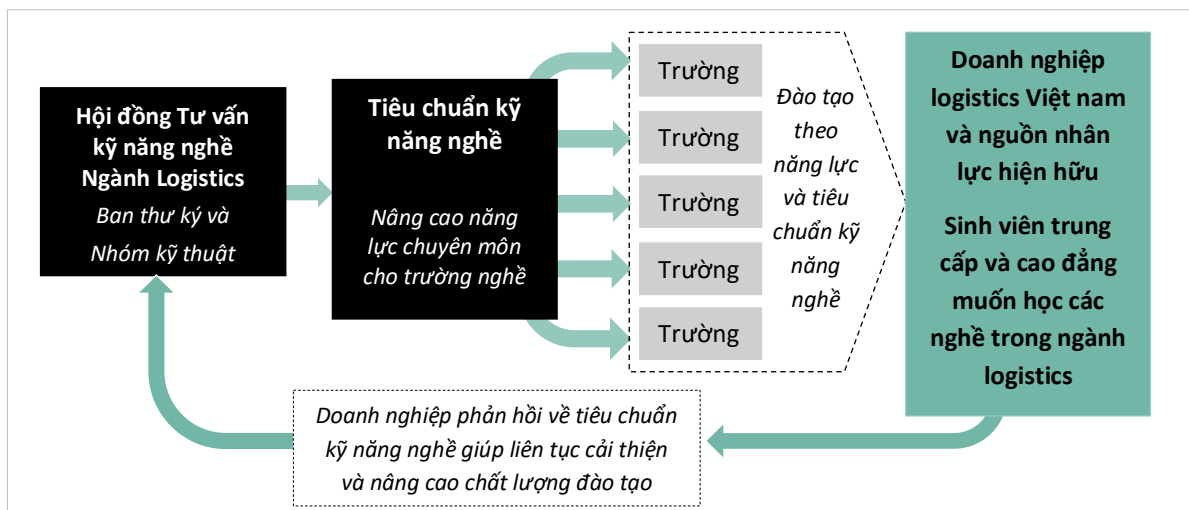
Việc hỗ trợ kỹ thuật chuyên môn cho mô hình thí điểm được tiến hành thông qua Tổ chức Tiêu chuẩn Nghề Úc, một tổ chức chuyên môn uy tín, phi lợi nhuận đóng vai trò trung tâm trong việc xây dựng các tiêu chuẩn nghề đương đại có chất lượng cao trong vòng 25 năm qua ở Úc và gần đây là ở khu vực ASEAN vùng Nam Mỹ và vành đai Ấn Độ Dương.

3. Hướng đến Tương lai.

Các tiêu chuẩn nghề là những văn bản sống. Để có thể phân dạng và phân hạng các kỹ năng và kiến thức, chúng phải liên tục được cải thiện, điều chỉnh phản ánh kịp thời các thay đổi công nghệ và các cách thức vận hành mới của ngành. Mô hình thí điểm sẽ phát triển năng lực về hiểu và phân tích các thông tin về ngành logistics để đảm bảo các tiêu chuẩn nghề luôn được phát triển phù hợp và hướng tới tương lai.

4. Xây dựng một mô hình phù hợp với Việt Nam.

Mỗi ngành đều có các đặc thù khác nhau về môi trường hoạt động, khả năng bị rủi ro và các quy chế riêng, sự tổ chức và hình thức đại diện của các cơ quan chủ chốt, mức độ liên kết của các thành viên trong đó và mức độ họ tham gia vào đào tạo chính quy. Xây dựng một kết cấu linh hoạt và khả thi thông qua đó các thành viên trong ngành phối hợp chặt chẽ với nhau, cùng công nhận phương pháp tiếp cận liên tục thay đổi, mang tính hành trình là cần thiết để xây dựng một nền văn hóa đào tạo. Úc đã trải qua tất cả việc này trong 30 năm qua. Tuy nhiên, hành trình học tập này sẽ khác ở Việt Nam và ngành logistics của Việt Nam (và các ngành kinh doanh khác).

Ban Thường trực Hội đồng Tư vấn kỹ năng nghề Ngành Logistics:

Trưởng ban: Ông Vũ Ninh, Thành viên Hội đồng quản trị Công ty CP Gemadept

Phó ban: Bà Nguyễn Thị Lý, Hiệu trưởng trường CĐ Công Nghệ Thủ Đức

Ông Scott Croll, Giám đốc Công ty TNHH Linfox Logistics Việt Nam

Ban Thư ký: Chi nhánh Phòng Thương Mại và Công Nghiệp Việt Nam tại Tp. Hồ Chí Minh

Địa chỉ: Lầu 4, VCCI-HCM, 171 Võ Thị Sáu, P7, Q3, HCM - 028 3932 5169

Chương trình Úc cùng Việt Nam Phát triển Nguồn nhân lực – Aus4Skills

Địa chỉ: Phòng 502 Tòa nhà A, 14-16 Hàm Long, Hoàn Kiếm, Hà Nội – 024 39393991

